

Článek blahoslaveného Jana Pavla I. měsíc před jeho zvolením za papeže

V neděli 4. září předsedal papež František v bazilice svatého Petra obřadu blahoslavení Jana Pavla I., Albino Lucianiho. V roce 1978 kardinál Luciani napsal do časopisu Gazzettino di Venezia článek o duchu, který šířil svatý Josemaría: posvěcovat práci a odpovídat na všeobecné povolání ke svatosti každého křesťana.

15.09.2022

Gazzettino di Venezia, 25. 7. 1978

Poté, co se vyzpovídal, uslyšel v roce 1941 Španěl Víctor García Hoz, že mu říkají: „Bůh tě volá na cesty kontemplace.“ Udivilo ho to. Vždy slyšel, že „kontemplace je něco pro světce na cestě mystického života, dosažitelná jen málo vyvolenými, lidmi, kteří jsou světu vzdálení. „Já naopak - píše Hoz - jsem byl v tu dobu ženatý, měl jsem dvě nebo tři děti, a čekal jsem, jak se i stalo, další. Musel jsem pracovat, abych svou rodinu uživil.“

Kdo byl ten revoluční zpovědník, jenž odložil tradiční zábrany a vytyčil mystické mety i pro ženaté a vdané? Byl to Josemaría Escrivá, španělský kněz, který zemřel v Římě roku 1975 v sedmdesáti třech letech.

Známý především jako zakladatel Opus Dei, asociace rozšířená po celém světě, jíž se média dost často věnovala, ale s mnoha nepřesnostmi. Co skutečně dělají, kdo to jsou členové Opus Dei? Sám zakladatel to vyjádřil takto: „Jsme - prohlásil v roce 1967 - maličké procento kněží, kteří dříve vykonávali laickou profesi nebo řemeslo; velké množství světských kněží z mnoha diecézí světa; a velké množství mužů a žen různých národností, jazyků a ras, kteří se živí svou profesionální prací, většina z nich jsou ženatí či vdané, mnoho dalších svobodní, podílející se spolu se svými spoluobčany na vážném úkolu učinit současnou společnost lidštější a spravedlivější; v ušlechtilém zápase při překonávání každodenních obtíží a s osobní odpovědností a spolu s ostatními lidmi se podílejí na úspěších i porážkách, snaží se plnit své povinnosti a uplatňovat svá sociální a občanská práva. A to vše naprosto

přirozeně, jako každý svědomitý křesťan, bez jakéhokoliv pocitu vyvolení; jsou součástí celku s ostatními a snaží se zachytit božské paprsky, které se odrážejí i v těch nejobyčejnějších skutečnostech.“

Vyjádřeno prostěji, „nejobyčejnější skutečnosti“ jsou práce, které musíme každý den vykonávat; „božské paprsky, které se odrážejí“ je svatý život, o který se máme snažit. Escrivá de Balaguer v souladu s evangeliem stále opakoval: „Kristus po nás nepožaduje kousek dobra, ale mnoho dobra. Ale chce, abychom ho dosáhli ne nějakými mimořádnými činy, ale činy obyčejnými, i když způsob, jakým je vykonáme, obyčejný nebude.“

Venku na ulici, v kanceláři, v továrně se krok po kroku stáváme svatými, když si řádně plníme své povinnosti z lásky k Bohu a radostně tak, že každodenní práce není

„každodenním neštětím“, ale
„každodenním úsměvem“.

Toto v podobném duchu učil už před více než třemi sty lety svatý František Saleský. Na kazatelně jeden kazatel veřejně spálil knihu, v níž světec vysvětloval, že za určitých podmínek je tanec povolen a dokonce v ní byla celá kapitola věnující se „počestnosti manželského lože“. Escrivá de Balaguer v mnoha ohledech Františka Saleského překonává. I ten hájí svatost pro všechny, ale zdá se, že učí pouze „spiritualitu laiků“, zatímco Escrivá požaduje „spiritualitu laickou“. To znamená, že František téměř vždy předkládá laikům tytéž prostředky, ale vhodně uzpůsobené, jež praktikují řeholníci. Escrivá je radikálnější: rovnou říká - v dobrém smyslu - posvěcování „zhmotnit, materializovat“. Dle něj je to samotná materiální, hmotná práce,

která se musí proměnit v modlitbu a svatost.

Pověstný baron Prášil vyprávěl legendu o monstrózním zajíci, který měl dvě řady noh: čtyři pod břichem, čtyři na zádech. Pronásledovali ho lovci a když už ho téměř dohnali, zajíc se obrátil a pokračoval v běhu s čerstvými nohama. Pro zakladatele Opus Dei je monstrózní život těch křesťanů, kteří chtějí praktikovat dvojaký styl života: jednou „řadou“ by byly modlitby k Bohu a druhou „řadou“ práce, zábava a rodinný život pro sebe samé. Ne, říká Escrivá, život je jediný, musí se posvěcovat celý. Proto mluví o „zhmotněné“ spiritualitě.

A mluví také o spravedlivém a potřebném „antiklerikalismu“ v tom smyslu, že laici nesmí používat techniky a zastávat funkce, které mají kněží nebo řeholníci, a naopak. Mám za to, že tento

„antiklerikalismus“ zdědil od svých předků, zvláště od svého otce; gentleman v každém směru, pracovitý, horlivý křesťan, zamilovaný do své ženy, provázený stálým úsměvem. „Pamatuji si ho vždy klidného - napsal jeho syn - jemu vděčím za povolání... Proto jsem „paternalista“. Další „antiklerikální“ podnět dostal pravděpodobně při přípravě své disertační práce z kanonického práva o ženském cisterciáckém klášteře Las Huelgas blízko Burgosu. Zde byla abatyše zároveň dáma, představená, prelát, dočasný vládce kláštera, nemocnice, konventů, kostelů a závislých obcí s královskou a kvazi-biskupskou jurisdikcí a pravomocemi. Učiněné monstrum i kvůli nesčetným protikladným a překrývajícím se povinnostem. Tyto práce, takto nakupené, moc nezapadaly - jak říkal Escrivá - do konceptu prací Božích. Protože - říkal - jak může být nějaká práce „Boží“,

je-li špatně a neodborně provedená a ve spěchu? Zedník, architekt, lékař, profesor, jak může být svatý, když to není také dobrý zedník, dobrý architekt, dobrý lékař, dobrý profesor? Ve stejném duchu napsal v roce 1949 Gilson: „Říkají nám, že to byla víra, která postavila ve středověku tyto katedrály; souhlas... ale i geometrie tu má své místo.“ Víra a geometrie, víra a práce pořádně provedená jdou podle Escrivy ruku v ruce: jsou to dvě křídla svatosti.

František Saleský svěřil své myšlenky do knih. Escrivá udělal to samé, ale jen v daný okamžik - pokud ho zčistajasna nějaká myšlenka nebo významná věta napadla, bez přerušení konverzace vyndal maličký zápisník a rychle si slovo nebo řádek zapsal a později v knize použil.

Jeho velký duchovní projekt byl podporován jeho knihami

rozšířenými po celém světě a také usilovnou činností při řízení asociace Opus Dei. „Dejte hřebík Aragonci - říká přísloví - a on ho přibije svou hlavou.“ Ale „já jsem Aragonec - psal -, člověk musí být houževnatý“.

Neztrácel ani minutu času. Ve Španělsku před občanskou válkou, při ní i po ní, dělal všechno: od vyučování vysokoškoláků po vaření, úklid pokojů, stlaní postelí, péči o nemocné. „S hrdostí mohu říci, že jsem strávil mnoho a mnoho tisíc hodin zpovídáním dětí v chudinských čtvrtí Madridu.

Přicházeli s dlouhými nudlemi u nosu. Nejprve jsem jim musel nos vyčistit a pak trochu i ty jejich ubohé duše.“ Z toho je vidět, že „úsměv každého dne“ opravdu žil. Toto jsou také jeho slova: „K smrti unaven jsem si šel lehnout. Ráno při vstávání, ještě neodpočatý, jsem si říkal: 'Josemarío, před snídaní si ještě trochu zdřímneš.' A když jsem vyšel ven, dodal jsem, s myšlenkami na

práci, která mě toho dne čekala:
'Josemaría tě opět podvedl.'“

Ale jeho hlavním a velkým úkolem,
prací, bylo založení a další rozvoj
Opus Dei. Jméno vzniklo náhodou.

„Je třeba pracovat tvrdě: je to dílo
Boží“, řekl mu někdo. „To je to právě
jméno - řekl si -, ne mé dílo, ale Boží,
Opus Dei.“ Toto dílo mu rostlo před
očima, rozšířilo se na všechny
kontinenty: tehdy začal s cestami na
různé kontinenty, zakládal zde
centra a pořádal konference.

Extenze, počet a kvalita členů Opus
Dei vedla k postoji, že tu jde o moc, o
slepou poslušnost členů. Opak je
pravdou: existuje pouze touha po
svatosti, ale radostně, v duchu služby
a s velkou svobodou.

„Jsme ekumeničtí, Svatý otče, ale
nenaučili jsme se ekumenismus od
vaší Svatosti“, dovolil si Escrivá
jednoho dne říci papeži Janovi. Ten
se pousmál: věděl, že od roku 1950

mělo Opus Dei povolení Pia XII. přijímat jako spolupracovníky nekatolíky i nekřesťany.

Když byl Escrivá ještě studentem, kouřil. Při přijetí do semináře daroval dýmky a tabák vrátnému a už nikdy nekouřil. Ale dne, kdy byli vysvěceni první tři kněží Opus Dei, řekl: „Já nekouřím; vy tři také ne; - a obračejíc se na otce Álvara - musíš kouřit ty, protože když nebudeš, vaši bratři by si mohli myslet, že není správné kouřit, a já chci, aby se ostatní v tomto necítily nijak nuceny a mají-li chuť, ať kouří.“ Někdy se stane, že některý z členů Opus Dei se dostane na důležitou pozici - jediná pomoc členům Opus Dei je, aby jejich rozhodnutí bylo svobodné a odpovědné - je to jen jejich věc a ne věc Opus Dei. Když v roce 1957 jedna vysoce postavená osoba poslala Escrivovi blahopřání, protože jeden člen byl ve Španělsku jmenován ministrem, dostala dost suchopárnou

odpověď: „Proč by mně mělo záležet na tom, jestli je ministrem nebo metařem? Záleží mi jen na tom, zda se svou prací posvěcuje.“

V této odpovědi se skrývá celý
Escrivá a celý duch Opus Dei: aby se
člověk posvěcoval svou prací; i kdyby
byl ministrem..., jestliže byl postaven
do této pozice, ať se opravdu
posvěcuje. Na zbytku moc nezáleží.

.....

pdf | dokument generován automaticky
z [https://dev.opusdei.org/cs-cz/article/
clanek-blahoslaveného-jana-pavla-i-
mesic-pred-zvolenim-za-papeze/](https://dev.opusdei.org/cs-cz/article/clanek-blahoslaveného-jana-pavla-i-mesic-pred-zvolenim-za-papeze/)
(06.08.2025)